

Jämför kursplanerna

Kommunikation för döva och hörselskadade elever
med utvecklingsstörning Lspec22–Lspec11



KURSPLANER

Här kan du jämföra kursplanen i Lspec22 med kursplanen i Lspec11. Dokumentet ska underlätta för dig att se vilka ändringar som är gjorda i ämnet. Lspec22 tillämpas från höstterminen 2022.

KURSPLAN I KOMMUNIKATION FÖR DÖVA OCH HÖRSELSKADADE ELEVER MED UTVECKLINGS- STÖRNING

Lspec22

I ämnesområdet kommunikation ingår svenskt teckenspråk, svenska, modersmål och engelska. Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att kunna kommunicera på olika sätt ökar förutsättningarna för delaktighet i vardagen och i samhället.

KURSPLAN I KOMMUNIKATION FÖR DÖVA OCH HÖRSELSKADADE ELEVER MED UTVECKLINGS- STÖRNING

Lspec11

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom kommunikation utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Kommunikation ökar förutsättningarna för delaktighet i vardagen och i samhället.

Ämnets syfte

Undervisningen inom ämnesområdet kommunikation ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i att kommunicera med andra. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla svenskt teckenspråk och utifrån sina individuella förutsättningar tal samt andra former för kommunikation, så att de får tilltro till sin förmåga att kommunicera och uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Därigenom ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar sitt språk och sitt självbestämmande.

Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att delta i, ta emot och tolka olika former av kommunikation. Eleverna ska också ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur olika verktyg för kommunikation kan användas. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sin förståelse av tecken, ord och begrepp samt förmågan att läsa, skriva och delta i skriftspråkliga aktiviteter. I undervisningen ska eleverna få möta och uppleva olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande. Därigenom får eleverna förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden.

Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur man söker information från olika källor. På så sätt ska eleverna ges förutsättningar för ökad självständighet.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sin förmåga att kommunicera på svenskt teckenspråk och svenska. Elever med annat modersmål än svenskt teckenspråk eller svenska ska också ges möjlighet att utveckla sin förmåga att kommunicera på modersmålet. Undervisningen ska på så sätt bidra till att elev-

Ämnets syfte

Undervisningen inom ämnesområdet kommunikation ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i att samspela med andra och en tilltro till sin förmåga att aktivt påverka sin situation. Eleverna ska ges förutsättningar att kommunicera i olika sammanhang och kunna uttrycka sig med tydlig avsikt på teckenspråk och på svenska, i skrift och utifrån sina individuella förutsättningar i tal, samt med andra kommunikationsformer. Därigenom ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar sin kommunikativa förmåga och sin identitet.

Vidare ska undervisningen stimulera elevernas vilja att ta emot och tolka kommunikation. På så sätt ska eleverna ges möjligheter att utveckla sin förmåga att samtala och förstå. Genom undervisningen ska eleverna möta och uppleva olika former av kommunikation såsom bilder, litteratur, film, teater, drama och rörelse. Därigenom ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sin förståelse för omvärlden.

Genom undervisningen ska eleverna stimuleras att utveckla kunskaper om hur man söker information i olika källor och hur digitala kommunikationsverktyg kan användas. På så sätt ska eleverna ges förutsättningar för ökad självständighet.

Vidare syftar undervisningen till att eleverna utvecklar kunskaper om ämnesspecifika begrepp. Därigenom ska eleverna ges förutsättningar för ökad delaktighet i sociala sammanhang.

För elever med annat modersmål än teckenspråk eller svenska ska undervisningen bidra till att eleverna stärks i sin utveckling till att bli flerspråkiga. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sin tecken-, ord- och begreppsförståelse

erna utvecklar sin identitet och sin flerspråkighet. Alla elever ska även få möta det engelska språket i olika sammanhang.

Undervisningen i ämnesområdet kommunikation ska ge eleverna förutsättningar att utveckla

- förmåga att uttrycka sig och kommunicera i olika sammanhang,
- förmåga att tolka olika texter och andra former av kommunikation, och
- förmåga att söka information från olika källor.



på såväl teckenspråk och svenska som på modersmålet. Undervisningen ska på så sätt bidra till att eleverna utvecklar såväl sitt modersmål som sin identitet.

Genom undervisningen inom ämnesområdet kommunikation ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- samspela med andra,
- tolka teckenspråk och svenska samt andra former av kommunikativa uttryck,
- söka information från olika källor, och
- använda tecken, ord, begrepp, symboler och andra uttryckssätt för kommunikation.

Centralt innehåll

I årskurs 1–4

Samspela, samtala, avläsa, läsa och skriva

- Kommunikation i olika sammanhang. Kroppsspråk, tecken, ord och andra former för kommunikation. Att uttrycka känslor och avsikter samt att tolka andras uttryck.
- Grundläggande strukturer för kommunikation. Turtagning samt att initiera och avsluta samspel eller samtal.
- Kommunikationsverktyg. Hur de kan användas för att förstärka elevens kommunikation.
- Bokstavsformer och handalfabetet, utifrån elevens erfarenhet och intresse. Strategier för att avläsa, avkoda och förstå enkla ord och fraser.
- Kommunikation om innehållet i olika texter.
- Strategier för att skriva enkla ord.
- Språkliga strukturer, till exempel gemener och versaler.

Texter

- Tecken- och ordlekar.
- Olika typer av teckenspråkiga texter.
- Skönlitteratur för barn. Sångtexter, bilderböcker och sagor.
- Sakprosatexter för barn. Beskrivande och förklarande texter.
- Texter som kombinerar ord och bild samt texter i digitala miljöer för barn.

Centralt innehåll

I årskurs 1–4

Samspela och kommunicera

- Grundläggande kommunikativa mönster och strukturer: turtagning, hur man initierar och avslutar samspel eller samtal.
- Kommunikation i olika sammanhang, till exempel under rasten eller med digitala verktyg.
- Hur känslor kan uttryckas och hur uttrycken kan tolkas.
- Tecken, ord och kroppsspråk.
- Kommunikationsverktyg. Hur de kan användas för att förstärka elevens kommunikation.

Tolka och förstå

- Samtal om teckenspråkig text, böcker och bilder. Berättande texter och poetiska texter för barn: ramsor, sånger, bilderböcker och sagor.
- Tolka kommunikativa uttryck, till exempel tecken, ord eller kroppsspråk.
- Tecken- och ordlekar.
- Ordbilder utifrån elevens erfarenhet och intresse.
- Bokstäver och handalfabetet, utifrån elevens erfarenhet och intresse.

Informationssökning

- Informationssökning i några källor och vardagssituationer, till exempel scheman och symboler.

Engelska

- Engelska ord i bekanta och elevnära sammanhang.

Informationssökning

- Information i vardagssituationer, till exempel scheman och symboler, såväl med som utan digitala verktyg.

Ämnesspecifika begrepp

- Tecken, ord, begrepp och symboler inom ämnesområdet kommunikation för att öka delaktigheten.



I årskurs 5–7

Samspela, samtala, avläsa, läsa och skriva

- Kommunikation i olika sammanhang och miljöer. Kroppsspråk, tecken, ord och andra former för kommunikation. Att uttrycka känslor och avsikter på olika sätt samt att tolka andras uttryck. Att ställa frågor, svara och ge kommentarer.
- Grundläggande strukturer för kommunikation. Turtagning samt att initiera, upprätthålla och avsluta samspel eller samtal.
- Kommunikationsverktyg. Hur de kan användas för att förstärka elevens kommunikation.
- Möjligheter och risker vid kommunikation i digitala medier.
- Bokstavsformer och handalfabetet, utifrån elevens erfarenhet och intresse. Strategier för att avläsa, avkoda och förstå enkla ord, fraser och meningar.
- Kommunikation om innehållet i olika texter.
- Strategier för att skriva enkla ord och meningar.
- Att skriva för hand och med digitala verktyg.
- Språkliga strukturer, till exempel ords böjningsformer.

Texter

- Tecken- och ordlekar.
- Olika typer av teckenspråkiga texter.
- Skönlitteratur för barn och unga. Sångtexter, bilderböcker, kapitelböcker, sagor och myter.
- Sakprosatexter för barn och unga. Beskrivande, förklarande och instruerande texter.
- Texter som kombinerar ord och bild samt texter i digitala miljöer.

I årskurs 5–7

Samspela och kommunicera

- Grundläggande kommunikativa mönster och strukturer: turtagning, hur man initierar och avslutar samspel eller samtal.
- Kommunikation i olika sammanhang och miljöer, till exempel i skolbiblioteket eller med digitala verktyg.
- Hur känslor kan uttryckas och hur uttrycken kan tolkas.
- Tecken, ord och kroppsspråk. Hur man kan uttrycka sin avsikt på olika sätt.
- Kommunikationsverktyg. Hur de kan användas för att förstärka elevens kommunikation.

Tolka och förstå

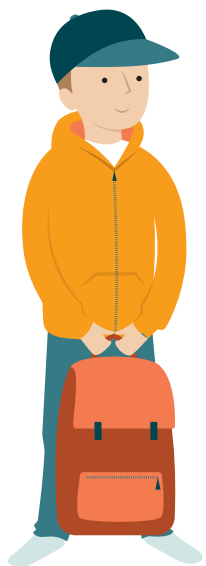
- Samtal om teckenspråkig text, böcker och bilder. Berättande texter och poetiska texter för barn: ramsor, sånger, bilderböcker, kapitelböcker, sagor och myter.
- Tolka kommunikativa uttryck, till exempel tecken, ord eller kroppsspråk.
- Tecken- och ordlekar.
- Ordbilder utifrån elevens erfarenhet och intresse.
- Bokstäver och handalfabetet, utifrån elevens erfarenhet och intresse.
- Skriva för hand och med digitala verktyg.
- Möjligheter och risker vid egen kommunikation i digitala medier.

Informationssökning

- Informationssökning i olika elevnära källor, till exempel i scheman, i instruktioner och på webbplatser för barn och unga.

Engelska

- Engelska ord och fasta språkliga uttryck i bekanta och elevnära sammanhang.
- Engelska i digitala medier, till exempel för att söka kulturupplevelser.



Informationssökning

- Information i vardagssituationer, till exempel scheman, symboler och instruktioner, såväl med som utan digitala verktyg.
- Informationssökning i olika medier och källor, till exempel tidningar och sökmotorer på internet.

Ämnesspecifika begrepp

- Tecken, ord, begrepp och symboler inom ämnesområdet kommunikation för att öka delaktigheten.

I årskurs 8–10

Samspela, samtala, avläsa, läsa och skriva

- Kommunikation i olika sammanhang och miljöer. Kroppsspråk, tecken, ord och andra former för kommunikation. Att uttrycka känslor, avsikter, kunskaper och åsikter på olika sätt samt att tolka andras uttryck.
- Att ställa frågor, svara, ge kommentarer samt beskriva och berätta i olika sammanhang och med olika syften.
- Grundläggande strukturer för kommunikation. Turtagning samt att initiera, upprätthålla och avsluta samspel eller samtal.
- Kommunikationsverktyg. Hur de kan användas för att förstärka elevens kommunikation.
- Möjligheter och risker vid kommunikation i digitala medier.
- Bokstavsformer och handalfabetet, utifrån elevens erfarenhet och intresse. Strategier för att avläsa, avkoda och förstå enkla ord, fraser och meningar.
- Att kommunicera om och återge delar av innehållet i olika texter.
- Strategier för att skriva enkla ord och meningar.
- Att skriva för hand och med digitala verktyg.
- Språkliga strukturer, till exempel tecken- och ordföljd samt meningsbyggnad.

I årskurs 8–10

Samspela och kommunicera

- Grundläggande kommunikativa mönster och strukturer: turtagning, hur man initierar, upprätthåller och avslutar samspel eller samtal.
- Kommunikation i olika sammanhang och miljöer, till exempel i affären eller med digitala verktyg.
- Hur känslor kan uttryckas och hur uttrycken kan tolkas.
- Tecken, ord och kroppsspråk. Hur man kan uttrycka sin avsikt på olika sätt.
- Språkliga strukturer, tecken- och ordföljd samt meningsbyggnad i teckenspråk och svenska.
- Kommunikationsverktyg. Hur de kan användas för att förstärka elevens kommunikation.

Tolka och förstå

- Samtal om teckenspråkig text, böcker och bilder. Berättande texter och poetiska texter för barn och unga: ramsor, sånger, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter.
- Tolka kommunikativa uttryck, till exempel tecken, ord eller kroppsspråk.
- Tecken- och ordlekar.
- Ordbilder utifrån elevens erfarenhet och intresse.
- Bokstäver och handalfabetet, utifrån elevens erfarenhet och intresse.
- Skriva för hand eller med digitala verktyg, till exempel elevens namn.
- Möjligheter och risker vid egen kommunikation i digitala medier.

Texter

- Tecken- och ordlekar.
- Olika typer av teckenspråkiga texter.
- Skönlitteratur för ungdomar. Sångtexter, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter.
- Sakprosatexter för ungdomar. Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter.
- Texter som kombinerar ord och bild samt texter i digitala miljöer.

Informationssökning

- Informationssökning i olika källor, till exempel i tidningar och söktjänster på internet.

Engelska

- Engelska ord, fraser och fasta språkliga uttryck i bekanta och elevnära sammanhang.
- Ungdomskultur i olika sammanhang där engelska används, till exempel i digitala medier.

Informationssökning

- Information i vardagssituationer, till exempel scheman, symboler och instruktioner, såväl med som utan digitala verktyg.
- Informationssökning i olika medier och källor, till exempel tidningar, uppslagsböcker, bibliotek och sökmotorer på internet.

Ämnesspecifika begrepp

- Tecken, ord, begrepp och symboler inom ämnesområdet kommunikation för att öka delaktigheten.



Kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier

Kriterier för bedömning av grundläggande kunskaper i slutet av årskurs 10 (efter elevens förutsättningar)

Eleven **kommunicerar** om elevnära ämnen och **initierar och avslutar** kommunikationen. Eleven uttrycker avsikter och tolkar andras uttryck samt **deltar i att kommentera, beskriva och berätta** i olika sammanhang. Eleven **deltar i skrivrelaterade aktiviteter**.

Eleven **deltar i läsrelaterade aktiviteter**. Eleven **reagerar igenkännande** på och **deltar i kommunikation** om innehållet i olika texter.

Eleven **deltar i att söka** elevnära information från olika källor.

Kriterier för bedömning av fördjupade kunskaper i slutet av årskurs 10 (efter elevens förutsättningar)

Eleven **samtalar** om elevnära ämnen och **initierar, upprätthåller och avslutar** samtalet. Eleven uttrycker avsikter och tolkar andras uttryck samt **kommenterar, beskriver och berättar** i olika sammanhang och med **olika syften**. Eleven **skriver** kända ord.

Eleven **avläser och läser** ord, enkla fraser och meningar. Eleven **visar förståelse** av och **kommunicerar** om innehållet i olika texter.

Eleven **söker** elevnära information och **information om samhället** från olika källor.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för grundläggande kunskaper i slutet av årskurs 10 (efter elevens förutsättningar)

Eleven kan **initiera och avsluta** kommunikation. Dessutom kan eleven uttrycka egna behov och känslor **i kända sammanhang och miljöer**. Eleven tolkar andras **avsikter** och visar det **genom att samspeja** i kommunikationen.

Eleven **reagerar igenkännande på** språken i tecken- och ordlekar och återkommande berättelser. Eleven kan på olika sätt söka elevnära **information** om vad som ska hända och vad som har hänt. Dessutom **deltar** eleven **i att använda** kommunikationsverktyg för att förmedla sig. Eleven **identifierar** tecken, ord, begrepp och symboler på ett i sammanhanget relevant sätt **genom att visa igenkännande och samspeja**.

Kunskapskrav för fördjupade kunskaper i slutet av årskurs 10 (efter elevens förutsättningar)

Eleven kan **initiera** kommunikation, **upprätthålla den genom turtagning och avsluta** den. Dessutom kan eleven fråga, svara, beskriva och berätta **i olika sammanhang och med olika syften**. Eleven tolkar andras **avsikter, behov och känslor** och visar det **i kommunikationen**. **Eleven förstår också andra kommunikativa uttryck, kan tolka några elevnära ordbilder och skriva elevnära ord**.

Eleven **förstår** språken i tecken- och ordlekar och återkommande berättelser **och kan återberätta delar av innehållet**. Eleven kan på olika sätt söka elevnära **information och information om samhället** rörande vad som ska hända och vad som har hänt. Dessutom **använder** eleven kommunikationsverktyg för att förmedla sig. Eleven **använder** tecken, ord, begrepp och symboler på ett i sammanhanget relevant sätt.

